

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1930 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av motion angående av vägstämma utsedda lekmäns deltagande i vägstaking.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 132, av herr *Olofsson* i Digernäs har föreslagits, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag om av vägstämma utsedda lekmäns deltagande i vägstaking.

Beträffande de skäl, som åberopats såsom stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

Över motionen har i vederbörlig ordning inhämtats härvid såsom bilaga fogade yttrande från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen (se bil.).

Utskottet. Motionären anser det vara ett önskemål, att en eller två lekmän, utsedda av vägstämma, finge vara närvarande vid i motionen avsedda vägstakingar samt där göra sin mening gällande.

Såsom framgår av väg och vattenbyggnadsstyrelsens utlåtande äger emellertid vägstämma redan nu möjlighet att vid förevarande förrättningar bliva representerad, och vad särskilt angår de arbeten, som understödjas med automobilskattemedel — motionären synes särskilt taga sikte å dessa — förhåller det sig dessutom så, att vägdistrikten i allmänhet själva ombesörja, att arbetsplan upprättas av förrättningsman, som de finna lämplig.

Vid sådant förhållande kan utskottet icke tillstyrka motionärens förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att motionen II:132 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 14 mars 1930.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 18.

Bilaga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Sedan riksdagens jordbruksutskott i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 februari 1930 anhållit, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen måtte anmodas att avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 132, angående av vägstämma utsedda lekmäns deltagande i vägstakning, har Kungl. Maj:t genom beslut den 14 februari 1930 anbefallt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att avgiva och senast den 15 mars 1930 till nämnda utskott överlämna det sålunda begärda yttrandet.

Till åttlydnad av den sålunda givna befallningen får väg- och vattenbyggnadsstyrelsen härmed anföra följande.

I fråga om villkor för erhållande av bidrag från anslaget till väg- och broundersökningar har Kungl. Maj:t föreskrivit, att bidrag från nämnda anslag må beviljas allenast under villkor, att vederbörande intressenter förbinda sig att dels kostnadsfritt tillhandahålla erforderlig hantlangning, inbegripet undersökningsredskap, som icke äro att hänföra till instrumenter, dels ock bestrida lägst en tredjedel av den övriga undersökningskostnaden, dock att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, när synnerliga skäl därtill föreligga, må beträffande viktiga företag i betungade väghållningsdistrikt medgiva nedsättning av intressenternas andel i undersökningskostnaden, likväl ej till mindre än en tiondel.

Beträffande arbeten, som avses att understödjas av anslagen till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, enkla bygdevägar och ödebygdevägar, har hittills förfarits sålunda: Vägstyrelsen gör hos länsstyrelsen framställning om undersökning och uppgörande av arbetsplan (plan med kostnadsförslag) till visst vägföretag. Länsstyrelsen vidarebefordrar med eget yttrande framställningen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som efter ärendets prövning (jämför bilaga I)¹ utfärdar förordnande för vederbörande distriktstjänsteman till undersökningsförrättare (jämför bilaga II och III) samt härom underrättar länsstyrelsen och vägstyrelsen (bilaga IV).

De väghållningsskyldiga hava (jämför bilaga I, punkt 4) såsom regel genom vägstämmobeslut utsett ett eller flera ombud för de väghållningsskyldiga att vid undersökningsförrättningen personligen närvara för att bevaka väghållningsdistriktets allmänna intressen. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreskriver även i samtliga av styrelsen utfärdade förordnanden (på sätt framgår av särskilt understrukna delar i bilaga II och III), att vederbörande förrättningsman före förrättningens påbörjande skall i god tid underrätta de personer, vilka äga att såsom ombud för de väghållningsskyldiga vid förrättningen närvara för att bevaka vederbörande väghållningsdistrikts allmänna intressen.

För arbeten, som avses att understödjas med automobilskattemedel, ombesörja vägdistriktet i allmänhet själva, att arbetsplan upprättas av förrättningsman, som de finna lämplig. För dessa arbeten bestrida vägdistriktet direkt undersökningskostnaderna och få sedan, om arbetet kommer till stånd, inräkna dem i byggnadskostnaden och åtnjuta statsbidrag härå. Det torde få anses självfallet, att även vid dylika undersökningsförrättningar, som vägdistriktet

¹ Till utlåtandet hörande bilagor ha här uteslutits.

på nytt angivet sätt *själva* ombesörja, vederbörande väghållningsdistrikt låter sig representeras genom ombud vid undersökningsförrättningen.

I enlighet med av riksdagen beslutad viss omorganisation av vägväsendet, att tillämpas från och med den 1 juli 1930, komma emellertid förordnanden för undersökningsförrättare att utfärdas av vederbörande länsstyrelse, och torde därvid enahanda förfaringssätt i fråga om ombud vid undersökningsförrättningen, som ovan angivits, komma att tillämpas, vadan den i förevarande motion gjorda hemställan, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i berörda syfte, icke torde vara av behovet påkallad.

Stockholm den 24 februari 1930.

CARL J. INSULANDER.

/Axel Valsinger.